

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא מציעא לח

עניין: אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבים של חבירו

פרי צדיק ר"ח אב אות ב'
[ב] בגמ' (זבחים ל"א.) ח"ט מוספי שבת קודם למוספי ר"ח ופירש"י מוספי ר"ח מקודשין משל שבת דליקרי מועד. ולריך להבין למה נקראו מוספי ר"ח מטעם דליקרי מועד מקודשין יותר משל שבת דכתיב מפורש ב"י ויברך וגו' ויקדש אוחו. אך ענין המעלות דמדיר ומקודש ואיזה מהן קודם הם רק מלד האדם דמחמת שהאדם מקיים מצוה זו מדיר הוא מעלה. וכן מעלת הקדושה ג"כ מה שהוא מלד האדם. והקדושה מלד האדם הוא רק בר"ח שהקדושה בשבת הוא קדושה דקביעה וקיימא מששת ימי בראשית מלד השי"ת כמו"ש (פסחים קי"ז:) משאי"כ בר"ח שלא נמלא כלל בצורה שיהי נקרא קודש רק מלד ישראל כמו"ש (מכילתא ב"ב) כזה ראה וקדש ובמשנה (ר"ה כ"ד) ראש ב"ד אומר מקודש וכל העם עונין אחריו מקודש מקודש. ולכן נקרא ר"ח מקודש רק מלד ישראל ובכלל המועדים הקדושה הוא מלד השי"ת ג"כ רק ישראל ג"כ מכניסין בו קדושה דכתיב ב"ב מקרא קודש דישראל הוא דקבעי ל"י דקא מעברי ירחא וקבעי לגבי כמו"ש בגמ' (פסחים ס"ט) משאי"כ ר"ח שלא נמלא קדושתו כלל בחושב"כ והוא רק מלד ישראל וזהו נקרא מקודש מלד ישראל. ומלינו בגמ' (ז"ב ל"א.) אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבין של חבירו ולפי מה דמסיק ג"כ שהוא נחמא בעלמא יש להבין למה חפס הנחמא מתשעה קבין של חבירו ובכל מקום מופסין לגוממא מספר שלם וה"י ראוי לומר מעשרה קבין של חבירו כמו"ש (כחובות ג"ב.) עד עשרה דמי" שהוא נוממא. אך הענין דכל מקום מספר עשר מרמז לפשר מדות וכל המשע מדות עד מ"י מלכית הם הקדושות מלד השי"ת רק מדה עשירית מ"י מלכית בתי"כ כה"י הוא רק מלד ישראל. וזה הענין דשבת שהקדושה הוא מלד השי"ת והיינו כל ה"י מדות שכולס משפיעין לכנס"י מדת מלכות. וע"ז נאמר לדעת רי אזי ה"י מקדש"ס. ור"ח שהקדושה הוא רק מלד ישראל ע"ז אחר רוצה אדם בקב שלו היינו הקדוש' שהוא מלד האדם יותר מתשעה קבין של חבירו היינו ה"י מדות שהם מלד השי"ת. וחבירו היינו הקב"ה וכמו שפירש"י (שבת ל"א.) דעלך בני לחנך לא תעביד ריפך וריע אביך זה הקב"ה וכו'. וזה מה שקראו בגמ' מוספי ר"ח מקודש כנגד מוספי שבת שהוא פיקר הקדושה שהוא רק מלד ישראל וכמו שאמרנו ונקרא קב שלו. וזה

פרי צדיק ויקרא אות ה'
לח.) אדם רוצה בקב שלו מט' קבין של חבירו ותפוס גוממא כמש"ס בגמ'. ומדרך לתפוס גוממא מספר שלם והול"ל מעבר קבין של חבירו. ולמרט שמרנו על ע' מדות שהוא הקדושה מלד השי"ת. ומדת מלכות קב אחד שלו מלד האדם. והאדם מלדו חבוב עליו יותר קב שלו מפני שכל בעמלו. מט' קבין הקדושה מלד השי"ת שכל במהנה. ומה הטעם קרו בגמ' (זבחים ל"א.) מוספי ר"ח מקודש נגד מוספי שבת אף דקדושה שבת הקבועה וקיימא מלד השי"ת מקודש יותר. מ"מ מלד האדם שבת הוי מדיר יותר ור"ח מקודש יותר מפני שהוא קב שלו דישראל מקדשי לה (ונח' במ"א.) וזמ"ש במד'

דברי סופרים אות א'

[ג] כל הקנינים של אדם הם שייכים לו בתולדה ובשורשו. וכמו שאמרו בריש סוטה (ב. א) דמכריזין קודם יצירה בת פלוני לפלוני, וכן שדה פלונית לפלוני, שגם זה דוגמת זיווג, שיש לו חיבור בשורש. ועל כן אמרו בסוטה (מו. א) שלש חינוות הן, חן אשה על בעלה, ומקח על מקחו, דזהו הסימן שהוא זיווג ומקחו השייך לו, כאשר יש לו חן בעיניו והוא חושק בו דוקא. ועל כן אמרו [ב"מ לח, א] אדם רוצה בקב שלו יותר מתשעה קבין של חבירו, ואע"פ שהכל אחד, וגם זה כשיקנה יהיה שלו, אבל זה הוא מקחו ושלו בשורש, יש לאדם חשק בזה דוקא. ושם [קה, א] חטי מארעאי בעינא, כי שדה